

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL S. V. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2016 m. gegužės 5 d. Nr. 242-148
Vilnius

Lietuvos bankas gavo S. V. (toliau – Pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo Pareiškėjas prašo išnagrinėti ginčą, kilusį tarp jo ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – Draudikas) dėl įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju.

N u s t a t y t a:

2015 m. gegužės 26 d. Pareiškėjas su Draudiku sudarė laivų ir laivų valdytojų civilinės atsakomybės draudimo sutartį Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Sutartis) pagal Laivų ir laivų valdytojų civilinės atsakomybės draudimo taisyklės Nr. 061 (toliau – Taisyklės).

2015 m. rugsėjo 4 d. (*duomenys neskelbtini*), Neringos m., Neringos sav., iš sklype (*duomenys neskelbtini*) esančios prielaukos buvo nuplukdytas Pareiškėjui priklausantis kateris „Quicksilver Pilothouse QS 605“ (toliau – Kateris), kuris vėliau buvo surastas, tačiau be pakabinamo katerio variklio „Suzuki DF115A“.

2015 m. rugsėjo 7 d. Pareiškėjas informavo Draudiką apie 2015 m. rugsėjo 4 d. įvykį. Tą pačią dieną Draudikas išsiuntė paklausimą Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Neringos policijos komisariatui dėl 2015 m. rugsėjo 4 d. įvykio.

2015 m. rugsėjo 10 d. Draudiko partnerių UAB „Finance property“ atstovas atliko 2015 m. rugsėjo 4 d. įvykio vietos apžiūrą, kurios metu surašė turto sunaikinimo, sugadinimo aktą (toliau – Aktas), padarė įvykio vietos fotografijas. Akto 2-ajame lape nurodyta, kad prielauka, kurioje buvo prišvartuotas Kateris, nėra saugoma. Administruojant žalos bylą aplinkybę, kad prielauka, nuo kurios nuplukdytas Kateris, yra nesaugoma, Draudikui patvirtino ikiteisminį tyrimą atliekantis policijos komisariato pareigūnas.

Atsižvelgdamas į tai, kad Kateris buvo laikomas nesaugomoje prielaukoje, ir vadovaudamasis draudimo liudijimo papildomų sąlygų 1-ajame punkte nurodyta sąlyga „Neplaukiojimo metu kateris bus saugomas Nidos, Pervalkos uostuose. Kateris bus saugomas uždaroje uosto teritorijoje, saugomoje UAB „LAIVO SANDĖLIS“. Saugant draudžiamą katerį kitoje vietoje ar sąlygomis, neatitinkančiomis nurodytų, draudimo apsauga dėl vagystės negalioja“, Draudikas priėmė sprendimą 2015 m. rugsėjo 4 d. įvykį pripažinti nedraudžiamuoju ir apie tai 2015 m. spalio 16 d. raštu informavo Pareiškėją.

Pareiškėjas nesutinka su Draudiko sprendimu. Kreipimesi Lietuvos bankui Pareiškėjas nurodo, kad, kreipdamasis į Draudiką dėl Sutarties sudarymo, išreiškė savo pageidavimus dėl Sutarties sąlygų, nurodė, kad Katerį ne sezono metu perduos saugoti UAB „LAIVO SANDĖLIS“, o sezono metu Kateris bus laikomas Nidos uoste arba Pervalkos uoste, kuris yra užrakinamas, taip pat informavo, kad Kateriu plaukios į kitus uostus, kur juos paliks viešnagės laikotarpiu. Pareiškėjo teigia daug metų naudojėsis Draudiko teikiamomis paslaugomis, pasitiki Draudiku ir jo darbuotojais ir būtent ši aplinkybė lėmė, kad pasirašė Sutartį, nors nebuvo supažindintas su Sutartyje nurodytomis taisyklėmis, jų kopijos negavo, Pareiškėjui nebuvo išaiškintos Sutartyje vartojamos sąvokos. Pareiškėjas atkreipia dėmesį, kad su draudimo liudijime nurodytomis „Institute Yacht Clauses 1/1/85“ taisyklėmis jis nebuvo supažindintas, Pareiškėjui nebuvo žinoma galimybė

su jomis susipažinti lietuvių kalba, nes tiek Sutartyje, tiek Draudiko atsakyme į Pareiškėjo pretenziją nurodomas minėtų taisyklių pavadinimas ne lietuvių kalba. Pareiškėjas nurodo, kad prieplauka, kur buvo laikomas Kateris, buvo rakinama metaline užtvara, o tai, Pareiškėjo nuomone, reiškia, kad Kateris buvo saugomas, nors ir minimaliai. Pareiškėjas teigia, kad, Draudikui į Sutartį įtraukus Pareiškėjo pateiktus duomenis ir tikrovės neatitinkančią informaciją (t. y. kad Kateris sezonu metu bus laikomas UAB „LAIVO SANDELIS“ saugomose vietose) bei sąlygas, dėl kurių Pareiškėjas su Draudiku nesitarė, Pareiškėjo nesupažindinus su Sutarties papildomose sąlygose įtvirtintomis taisyklėmis, neįteikus Pareiškėjui šių taisyklių kopijų, o įvykus Katerio variklio vagystei – atsisakius mokėti draudimo išmoką, buvo pažeistos Pareiškėjo, kaip vartotojo, teisės ir teisėti lūkesčiai. Kreipimusi Pareiškėjas Lietuvos banko prašo įpareigoti Draudiką išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią dėl 2015 m. rugsėjo 4 d. įvykio Pareiškėjo patirtus nuostolius.

Draudikas nesutinka su Pareiškėjo reikalavimu ir nurodo, kad Pareiškėjas, pasirašydamas kiekviename draudimo liudijimo lape, patvirtino susipažinimo su taisyklėmis aplinkybę ir išreiškė valią dėl jų privalomumo. Pareiškėjui, Draudiko teigimu, turėjo būti žinomos Sutartyje nustatytos įvykių pripažinimo draudžiamaisiais ir nedraudžiamaisiais sąlygos, todėl nagrinėjamo ginčo atveju jos ir turi būti taikomos. Draudikas nurodo, kad Pareiškėjo teiginys, kad su draudimo liudijime nurodytomis „Institute Yacht Clauses 1/1/85“ taisyklėmis jis nebuvo supažindintas, taip pat neatitinka tikrovės: Draudiko teigimu, Pareiškėjas yra informuotas vartotojas, turi tarptautinį laivavedžio pažymėjimą, kuris gaunamas išlaikius atitinkamą mokymosi kursą ir išlaikius kvalifikacinį egzaminą. Be to, kaip teigia Draudikas, nuoroda į tai, kad draudėjo pageidavimu gali būti taikomos tarptautinės laivų draudimo taisyklės „Pagrindiniai jachtų straipsniai“ („Institute Yacht Clauses 1/1/85“) yra nurodyta Taisyklių II dalies 12.1.6 papunktyje, o Draudikas, „Institute Yacht Clauses 1/1/85“ taisyklės turi ir esant reikalui su jomis supažindina draudėjus tiek lietuvių, tiek anglų kalba. Draudikas pažymi, kad informaciją apie draudimo objektą, jo naudojimą, saugojimą ir pan. gavo išskirtinai iš Pareiškėjo ir atsižvelgiant į šią informaciją buvo parengta pasirašyti Sutartis. Draudiko nuomone, bet kuriuo atveju Pareiškėjas turėjo galimybę pasitikrinti, ar Sutarties sąlygos atitinka jo poreikius, ir laisvai priimti galutinį sprendimą – sudaryti Sutartį arba ne. Draudikas atkreipia dėmesį, kad Kateris buvo pavogtas iš prieplaukos, kuri nebuvo saugoma nuo galimo pavojaus – vagystės, ji nebuvo prižiūrima ir sergstima (nei žmogaus, nei naudojantis elektroninėmis arba techninėmis priemonėmis), o Pareiškėjo minima prieplaukos užtvara nebuvo uždaryta ir kitaip panaudota. Draudikas mano, kad, atsižvelgiant į tai, kad draudimo liudijimo papildomų sąlygų 1 punkto nuostatos, kuriomis remdamasis Draudikas pripažino 2015 m. rugsėjo 4 d. įvykį nedraudžiamuoju, yra išreikštos aiškiai ir nedviprasmiškai, nėra pagrindo jomis nesivadovauti šalių ginčo atveju. Draudikas atsiliepimu prašo atmesti Pareiškėjo reikalavimą kaip nepagrįstą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija), 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Įvertinus šalių pateiktų dokumentų turinį ir paaiškinimus, darytina išvada, kad ginčas tarp šalių kilo dėl draudimo liudijimo papildomų sąlygų nuostatos, kuria vadovaudamasis Draudikas 2015 m. rugsėjo 4 d. įvykį pripažino nedraudžiamuoju. Kaip matyti iš kreipimesi Pareiškėjo dėstomų aplinkybių ir argumentų, Pareiškėjas mano, kad su tokiais Sutartį sudarančiomis draudimo liudijimo papildomomis sąlygomis nebuvo tinkamai supažindintas, jam nebuvo aiškus šių nuostatų turinys.

Vertinant Pareiškėjo Draudiko atžvilgiu keliamo reikalavimo pagrįstumą, visų pirma atkreiptinas dėmesys į tai, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga, tačiau ji nėra absoliuti – draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo (toliau – Draudimo įstatymas) 2 straipsnio 11 dalimi, „draudimo apsauga – draudiko įsipareigojimas mokėti draudimo išmoką įvykus draudžiamajam įvykiui.“ Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – Civilinis kodeksas) 6.987 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad draudimo sutartimi draudikas įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką sumokėti draudėjui arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Draudimo išmokos mokėjimas yra pagrindinė draudiko pareiga, kuri vykdoma įvykus draudžiamajam įvykiui. Vadinasi, tik nustačius, jog yra įvykęs teisiškai reikšmingas faktas – draudžiamasis įvykis, kyla draudiko pareiga mokėti draudimo išmoką.

Kasacinio teismo praktikoje yra nurodyta, kad draudimo apsauga nustatoma tiek draudiko parengtomis draudimo rūšies taisyklėmis, tiek draudimo liudijime aptartomis individualiomis sąlygomis. Draudimo taisyklėse nustatomi atvejai, kurie laikytini draudžiamaisiais įvykiais, taip pat atvejai, kurie tokiais nelaikytini. Taigi draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamąjo įvykio fakto nustatymu (Civilinio kodekso 6.987 straipsnis). Sudarydamas draudimo sutartį draudikas pasiūlo sąlygas, kurios apibrėžia jo prisiimamos rizikos ribas, ir pagal tai apskaičiuoja draudimo įmokos dydį. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012; 2009 m. birželio 15 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-257/2009; 2009-02-09 nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-32/2009; 2013 m. balandžio 19 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013).

Taigi draudžiamasis įvykis – tai draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką. Teisine prasme draudžiamasis įvykis yra juridinis faktas, t. y. realaus gyvenimo reiškiny, su kuriuo įstatymas sieja teisinius padarinius, konkrečiai – draudiko pareigą išmokėti draudimo išmoką. Nedraudžiamuoju įvykiu laikytinas atsitikimas, kai įvyksta į draudimo rizikos apibrėžtį patenkantis įvykis, tačiau šalys yra susitariusios, kad dėl konkrečių aplinkybių ir savitų aiškiai draudimo sutartyje nustatytų sąlygų šis įvykis nelemia draudiko pareigos išmokėti draudimo išmoką. Kaip yra nurodęs Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2013 m. birželio 26 d. nutartyje, priimtoje išnagrinėjus civilinę bylą Nr. 3K-3-316/2013, nedraudžiamieji įvykiai pašalina draudiko pareigą mokėti draudimo išmoką *ab initio* (liet. nuo pradžių).

Pareiškėjo ir Draudiko Sutartis yra savanoriška, todėl Draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiama draudimo apsauga, be to, šalys, vadovaudamosi Civilinio kodekso 6.156 straipsnyje įtvirtintu sutarties laisvės principu, gali susitarti ir dėl kitų Sutartį sudarančiose Taisyklėse nenumatytų sąlygų. Nagrinėjamo ginčo atveju šalys susitarė dėl papildomų sąlygų, įtvirtintų draudimo liudijime, taikymo.

Kita vertus, nors sutarties šalys gali savarankiškai nusistatyti draudimo apsaugos ribas, tačiau draudikas, turėdamas įstatymo suteiktą teisę parengti draudimo rūšies taisykles, privalo užtikrinti ir sutarties sąlygų teisinį apibrėžtumą, jų suderinamumą, jo pateiktos sąvokos turi būti kiek įmanoma aiškiau atskleistos, konkretizuotos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2007 m. kovo 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-152/2007; 2008 m. sausio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-45/2008), kad draudėjui sudarant draudimo sutartį nekiltų abejonių dėl sutartimi teikiamos draudimo apsaugos apimties. Jeigu sutarties sąlygos yra parengtos aiškiai ir suprantamai, jos neturi būti aiškinamos plečiamai, priešingu atveju būtų nepagrįstai išplečiami sudarant sutartį draudiko prisiimti įsipareigojimai. Tai reiškia, kad draudimo sutartį sudarančiose taisyklėse turi būti nurodomi požymiai, kuriems esant įvykis gali

būti pripažintas draudžiamuoju. Pareiga mokėti draudimo išmoką draudikui kyla tik tuomet, kai įvykio aplinkybės atitinka konkrečius draudimo sutartyje nurodytus draudžiamąjį įvykio požymius, o įvykiai neatitinka nedraudžiamųjų įvykių apibrėžimo. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, nagrinėdamas civilinę bylą Nr. 3K-3-268/2004, konstatavo, kad tais atvejais, kai draudimo sutartyje (draudimo taisyklėse) apibūdinamas, tiksliai detalizuojamas draudžiamuoju įvykiu laikomas atsitikimas, sprendžiant, ar konkretus įvykis yra draudžiamasis, vertinama pagal draudimo rūšies taisyklėse nustatytus individualius įvykio požymius.

Draudimo liudijimo papildomų sąlygų 1 punkte nurodyta, kad Pareiškėjas ir Draudikas susitaria, kad „Neplaukiojimu metu kateris bus saugomas Nidos, Pervalkos uostuose. Kateris bus saugomas uždaroje uosto teritorijoje, saugomoje UAB „LAIVO SANDĖLIS“. Saugant draudžiamąjį katerį kitoje vietoje ar sąlygomis, neatitinkančiomis nurodytų, draudimo apsauga dėl vagystės negalioja.“ Įvertinus minėtą sąlygą, darytina išvada, kad draudimo apsaugoma dėl vagysčių pagal Sutartį taikoma tik tuomet, kai Kateris neplaukiojimo metu saugomas Nidos arba Pervalkos uostuose, uždaroje uostų teritorijose, saugomose UAB „LAIVO SANDĖLIS“. Pažymėtina, kad šios sąlygos formuluotė yra pakankamai aiški ir skaidri, paprastai ir nedviprasmiškai suformuluota ir lengvai suprantama vidutiniam vartotojui.

Vadovaujantis nagrinėjant ginčą nustatytais ir šalių neginčijamomis aplinkybėmis, Kateris buvo nuplukdytas iš nesaugomos uosto teritorijos Pervalkos uoste. Atkreiptinas dėmesys, kad, gavęs pranešimą apie 2015 m. rugsėjo 4 d. įvykį, Draudikas aiškinosi Katerio vagystės aplinkybes, Katerio laikymo ir saugojimo sąlygas ir nustatė (vadovaudamasis įvykio vietos fotografijomis ir ikiteisminį tyrimą atliekančio policijos pareigūno paaiškinimais), kad Pervalkos uosto, kuriame buvo laikomas Kateris, teritorija nėra saugoma nei žmogaus, nei naudojantis elektroninėmis arba techninėmis priemonėmis. Atsižvelgiant į šią aplinkybę ir į pirmiau minėtas draudimo liudijimo papildomų sąlygų 1 punkto nuostatas, pažymėtina, kad Katerio variklio užrakinimas negali būti laikomas Katerio saugojimu uždaroje uosto teritorijoje arba jam prilygintas. Dėl kitokio draudimo liudijimo papildomų sąlygų 1 punkto nuostatų aiškinimo šalys nebuvo susitarusios.

Papildomai atkreiptinas dėmesys, kad, kaip jau buvo nurodyta pirmiau, sudarydamos Sutartį šalys, be Taisyklėse nurodytų sąlygų, susitarė taikyti ir kitas draudimo liudijime nurodytas papildomas sąlygas, tarp jų ir „Institute Yacht Clauses 1/1/85“ taisyklės. Nors Draudikas savo sprendimo pripažinti 2015 m. rugsėjo 4 d. įvykį nedraudžiamuoju negrindžia „Institute Yacht Clauses 1/1/85“ taisyklių nuostatomis, tačiau, atsakydamas į Pareiškėjo pateiktą pretenziją dėl priimto sprendimo, papildomai pažymėjo, kad 2015 m. rugsėjo 4 d. įvykis neatitinka pirmiau minėtų taisyklių 9.2.1.4 papunktyje nurodyto draudžiamąjį įvykio požymių (t. y., Draudiko teigimu, „be įprasto variklio prikabinimo, jis nebuvo papildomai saugiai prikabinintas prie laivo apsaugojančia nuo vagystės įranga“).

Vertinant į Pareiškėjo teiginį, kad jis su „Institute Yacht Clauses 1/1/85“ taisyklėmis nebuvo supažindintas, atkreiptinas dėmesys į tai, kad, vadovaujantis Civilinio kodekso 6.185 straipsnio 2 dalimi, sutarties standartinės sąlygos privalomos kitai šaliai tik tuo atveju, jeigu jai buvo sudaryta tinkama galimybė su tomis sąlygomis susipažinti. Pažymėtina, kad Pareiškėjas, pasirašydamas draudimo liudijimą, savo parašu jame patvirtino, jog prieš sudarant Sutartį su draudimo liudijime nurodytais taisyklėmis ir jų pakeitimais bei papildymais jis buvo susipažindintas, jų kopijas gavo. Todėl ši nuostata bei Civilinio kodekso 1.73 straipsnyje nustatytos rašytinės formos sandorio pasirašymas, kaip asmens valios išraiškos forma, leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad Pareiškėjas, išreikšdamas valią dėl draudimo liudijime nurodytų taisyklių sąlygų taikymo ir privalomumo, sutiko su visomis Sutartį sudarančių Taisyklių ir draudimo liudijimo papildomose sąlygose nurodytų „Institute Yacht Clauses 1/1/85“ taisyklių nuostatomis.

Atsižvelgiant į Pareiškėjo nurodytą aplinkybę, kad jam nebuvo paaiškinta papildomose sąlygose nurodyta „saugomo uosto“ sąvoka, atkreiptinas dėmesys į sutarčių aiškinimo taisyklės: vadovaujantis Civilinio kodekso nuostatomis, sutartys aiškinamos atsižvelgiant į sutarties sąlygų tarpusavio ryšį, sutarties esmę, tikslą, jos sudarymo aplinkybes, į šalių derybas dėl sutarties

sudarymo, šalių elgesį po sutarties sudarymo ir kitas konkrečiu atveju reikšmingas aplinkybes (Civilinio kodekso 6.193 straipsnis). Jeigu abejojama dėl sąvokų, kurios gali turėti kelias reikšmes, šioms sąvokoms priskiriama priimtinausia, atsižvelgiant į tos sutarties prigimtį, esmę bei jos dalyką, reikšmę. Be to, taikant įstatymo įtvirtintas ir teismų praktikoje pripažintas sutarčių aiškinimo taisykles, turi būti kiek įmanoma tiksliau išsiaiškinta šalių valia, išreikšta joms sudarant sutartis ir priimančias iš tokių sutarčių kylančias įsipareigojimus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2010 m. kovo 20 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-128/2010).

Kita vertus, nors sutarties aiškinimo tikslas – tikrosios šalių valios nustatymas – lemia, kad, esant lingvistinės sutarties teksto reikšmės ir šalių tikrųjų ketinimų skirtumui, pirmenybę reikia teikti šalių ketinimams, kuriuos šalys, sudarydamos sutartį, turėjo omenyje, tačiau tuo atveju, kai šalių ketinimai nesutampa, didesnę reikšmę turi sutarties tekstas, todėl svarbesnė yra sutarties teksto lingvistinė analizė, nes ji gali padėti nustatyti, kurios šalies ketinimai atitinka sutarties lingvistinę prasmę. Kartu sutarties sąlygos turi būti aiškinamos taip, kad aiškinimo rezultatas nereikštų nesąžiningumo vienai iš šalių (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2009 m. liepos 27 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-261/2009; 2012 m. balandžio 4 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-146/2012).

Vadovaujantis gramatiniu sutarties aiškinimo metodu, darytina išvada, kad, sudarydamos Sutartį, šalys susitarė, kad neplaukiojimo metu Kateris bus saugomas Nidos arba Pervalkos uostuose – uždaroje teritorijoje, saugomose UAB „LAIVO SANDĖLIS“. Saugant ar laikant Katerį kitomis sąlygomis, draudimo apsauga pagal Sutartį dėl vagystės negalioja.

Kaip matyti iš kreipimesi Pareiškėjo dėstomų aplinkybių, jis iš esmės neprieštaruoja tokiam pirmiau minėtos Sutarties nuostatos aiškinimui, tačiau teigia, kad Draudiko darbuotojai netiksliai suprato prieš Sutarties sudarymą jo pateiktą informaciją ir klaidingai draudimo liudijimo papildomose sąlygose nurodė, kad neplaukiojimo metu Kateris bus saugomas UAB „LAIVO SANDĖLIS“ saugomuose Nidos arba Pervalkos uostuose, nes, Pareiškėjo teigimu, jis Draudikui tokios informacijos neteikė. Be to, Pareiškėjo žiniomis, Nidoje ar Pervalkoje nėra tokių uostų, kuriuos saugotų pirmiau minėta įmonė. Atkreiptinas dėmesys, kad pirmiau minėta Sutarties nuostata yra įtvirtinta draudimo liudijimo papildomose sąlygose – taigi, ši sąlyga nėra standartinė, iš anksto Draudiko parengta, nederinant jos su Pareiškėju, ir kuri be derybų taikoma visose tokio pobūdžio sutartyse. Įvertinus tokios sąlygos individualų pobūdį, jos išreiškimo būdą – sąlyga įtvirtinta atskirai prie draudimo liudijime nurodytų papildomų sąlygų, taip pat aplinkybę, kad po šia, kaip ir kitomis draudimo liudijime esančiomis papildomomis sąlygomis, Pareiškėjas pasirašė, taip išreiškdamas savo sutikimą su sąlygomis ir įsipareigojimą jų laikytis, nėra teisinio pagrindo teigti, kad su šia sąlyga Pareiškėjas nebuvo supažindintas, ji nėra Pareiškėjo ir Draudiko aptarta. Nustačius, kad su tokiomis Sutarties nuostatomis Pareiškėjas buvo tinkamai supažindintas prieš Sutarties sudarymą, darytina išvada, kad šios Sutarties nuostatos yra privalomos Pareiškėjui ir jomis turi būti vadovujamasi, nagrinėjant šalių ginčą ir sprendžiant dėl Pareiškėjo reikalavimo pagrįstumo.

Pažymėtina, kad, kaip jau buvo konstatuota pirmiau, pareiga Draudikui mokėti draudimo išmoką atsiranda tik tuomet, kai yra nustatytas draudžiamojo įvykio faktas, o aplinkybės neatitinka nedraudžiamųjų įvykių apibrėžimo. Kasacinio teismo praktikoje yra pažymėta, kad pagrindas draudimo išmokai sumokėti yra faktas, patvirtinantis draudžiamojo įvykio buvimą, o visos kitos atsirandančios aplinkybės, neatitinkančios draudžiamojo įvykio požymių, taip pat sutartyje iš anksto išvardyti nedraudžiamieji įvykiai nėra pagrindas draudimo išmokai sumokėti (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2006 m. kovo 20 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-213/2006).

Atsižvelgiant į tai, kad 2015 m. rugsėjo 4 d. įvykis neatitinka draudžiamojo įvykio požymių, įtvirtintų draudimo liudijimo papildomų sąlygų 1 punkte, darytina išvada, kad Draudiko sprendimas pripažinti 2015 m. rugsėjo 4 d. nedraudžiamuoju yra teisėtas – atitinkantis šalių susitarimo nuostatas, todėl Pareiškėjo kreipimesi keliamas reikalavimas įpareigoti Draudiką

išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią dėl 2015 m. rugsėjo 4 d. įvykio Pareiškėjo patirtus nuostolius, atmetinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu bei šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo S. V. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Vilius Šapoka